

A magánbiztonsági vállalkozások minősítési szempontrendszerének kialakítása Magyarországon

Establishing the evaluation criteria system for private security companies in Hungary

Tóth Attila

tanársegéd, doktorandusz
Nemzeti Közszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
Óbudai Egyetem,
Biztonságtudományi Doktori Iskola
toth.attila@uni-nke.hu

Absztrakt

Cél: A tanulmány megírásának célja, hogy bemutassa a Magyarországon működő magánbiztonsági vállalkozások minősítési rendszere kialakításának érdekében végzett kutatás eredményeit, valamint betekintést nyújtson a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott minősítési rendszerekbe.

Módszertan: A szerző a magánbiztonság hazai pozicionálása, illetve a magánbiztonsági vállalkozások nemzetközi minősítési rendszereinek megismerésére szekunder kutatást és elemzést végzett a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmakban, szabványokban és jogszabályokban.

Megállapítások: Öt ország magánbiztonság területén bevezetett minősítési rendszerének tapasztalatait értékelve megállapítható, hogy a vizsgált államokban a magánbiztonsági vállalkozások minősítése a gyakorlatban működik, a minősített vállalkozásokról vezetett adatbázisok elérhetőek. Általánosságban elmondható, hogy a minősítés megszerzése a vállalkozások számára kihívást jelent, a minősítés birtokában pedig piaci előnyökre tesznek szert. A minősítési rendszer kidolgozása és bevezetése hazánkban is szükségszerű.

Érték: Hazánkban a magánbiztonsági vállalkozások minősítése még nem megoldott. A minősítési rendszer kidolgozása és bevezetése új lendületet adhat a szakma fejlődésének, elősegítheti az ágazat „kifehéredését”, a vállalkozások fejlődését, a szakma megbecsültségének emelését. A végeredmény az ágazat által nyújtott szolgáltatások értékének emelkedése lesz.

Kulcsszavak: magánbiztonság, minősítés, szempontrendszer, kategorizálás

Abstract

Aim: The aim of the study is to present the results of the research conducted in order to develop a rating system for private security companies operating in Hungary and to provide an insight into the rating systems used in international practice.

Methodology: In order to understand the domestic positioning of private security and the international rating systems of private security companies, the author conducted a secondary research and analysis of relevant domestic and international literature, standards and legislation.

Findings: Evaluating the experiences of qualification systems introduced in five countries in the field of private security, it can be concluded that certification of private security companies works in practice in the examined states, and databases of qualified companies are available. In general, obtaining a qualification presents a challenge for companies, and possessing it provides them with market advantages. The development and introduction of a certification system is necessary in Hungary as well.

Value: Certification of private security companies in Hungary is not yet resolved. The development and introduction of a certification system can give a new impetus to the development of the profession, promote the “whitening” of the sector, the development of companies, and the elevation of the profession’s prestige. The final result will be an increase in the value of services provided by the sector.

Keywords: private security, certification, criteria system, categorization

Bevezetés

A magánbiztonsági ágazat vállalkozásainak megismerése, a magyarországi rendszert rendszerében való pozicionálásuk szükséges ahhoz, hogy a számukra kidolgozásra kerülő szakmai minősítési rendszer minősítési szempontjai kellően részletesek és kategóriákba sorolhatók legyenek. A nemzetközi minősítési gyakorlat alapján az élőerős őrzéssel, biztonságtechnikával, illetve távfelügyeleti fogadóközpontot üzemeltető, kivonuló szolgálattal rendelkező vállalkozások számára olyan minősítési szempontrendszer készül, amelynek segítségével a vállalkozások objektív módon értékelhetők, kategóriákba sorolhatók.

A magánbiztonság helye a magyarországi rendészet rendszerében

A magánbiztonsági vállalkozások, az önkormányzati rendészeti szervek és a civil önvédelmi szervezetek csoportját a rendészet rendszerében komplementer rendészetként említi a hazai szakirodalom (Christián, 2022). A komplementer rendészet szereplői tevékenységüket piaci körülmények között, illetve civil szerveződésekben, önkéntes alapon végzik, tevékenységükkel támogatva, segítve az állami rendészeti szervek tevékenységét.

Ezek a vállalkozások élőerős védelmi, biztonságtechnikai tervező-szerelő, valamint magánnyomozási tevékenységet végeznek. Az élőerős védelemi szolgáltatásokat a vállalkozások jogi és szakmai szabályok keretei között végzik. Feladatuk a jogellenes cselekmények megakadályozása, személyek, rendezvények, objektumok, vagyontárgyak, szolgáltató rendszerek, kritikus infrastruktúrák elemeinek védelme, távfelügyeleti rendszerek üzemeltetése, helyszíni kivonuló szolgáltatás nyújtása (Boda, 2019). Tevékenységüket biztonságtechnikai rendszerek segítik. A biztonságtechnikai rendszerek a védett objektum fizikai biztonságát növelő védelmi megoldások, az üzemeltetésüket szabályozó rezsim intézkedések, informatikai rendszerek. A fizikai biztonságot a mechanikai védelem eszközei, az elektronikus vagyónvédelmi rendszerek, ezen belül az elektronikus behatolásjelző-, a beléptető- és a videómegfigyelő rendszerek, valamint az informatikai biztonság (IT¹ biztonság) különféle hardveres és szoftveres megoldásai teremtik meg.

A magánbiztonsági vállalkozások Magyarországon kizárólag a civil szférában, polgári jogi szerződés keretei között dolgoznak, tevékenységüket a Személy- és vagyónvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenységről szóló 2005. évi CXXXIII. törvény szabályozza. A magánbiztonsági szolgáltatások nem látnak el katonai feladatokat, rájuk nem vonatkoznak a Private Military Company-ra (PMC), a Private Security Company-ra (PSC), valamint a Private Military and Security Company-ra (PMSC) vonatkozó szabályozások.

A magánbiztonság területén dolgozó vállalkozások minősítése, nemzetközi kitekintés

A vizsgált országokban a minősítésre jelentkezés önkéntes vállalás alapján történik. A megszerzett minősítés minden vizsgált rendszer esetében meghatározott időközönként lejár, megújítása szükséges. Egyes rendszerek esetében rendszeres,

1 IT: Information Technology (információs technológia).

éves felülvizsgálat a követelmény. A rendszeres felülvizsgálat eredményeképpen a vállalkozások szolgáltatásaik színvonalát folyamatosan fejlesztik. A fejlődést műszaki-technikai felszereltségük színvonalának emelésével, dolgozók képzésével, alkalmazotti létszámuk növelésével és bérfejlesztéssel érik el. Amennyiben egy felülvizsgálat (felügyeleti audit) alkalmával a szakértő auditorok túl sok eltérést tapasztalnak, azokat jegyzőkönyvezik, és a hiányosságok mielőbbi megszüntetését írják elő. Ha egy vállalkozás a feltárt hiányosságokat nem szünteti meg a kitűzött határidőig, a tanúsítványát visszavonják. A szigorú követelmények és a következetes ellenőrzési rendszer garantálja a megbízhatatlan, szervezetenként fejletlen, kellemetlen szakmai tapasztalattal nem rendelkező, kockázatos vállalkozások kiszűrését.

Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyságban a 2001. évi magánbiztonsági iparági törvény alapján kezdte meg működését a Security Industry Authority (továbbiakban: SIA), az Egyesült Királyság Belügyminisztériuma által létrehozott állami szerv ([URL1](#)). A SIA feladata Angliában, Skóciában, Walesben és Észak-Írországban a magánbiztonsági iparág területén egyes meghatározott tevékenységek szabályozása.

A SIA a magánbiztonság területén dolgozó személyek részére jogosultsági igazolványokat ad ki. Igazolványt csak olyan 18 év feletti személy kaphat, aki megfelelő képzettséggel és szakképesítéssel rendelkezik a munkája elvégzéséhez. A jogosultsági igazolvánnyal végezhető tevékenységeket a brit nemzeti szabványok szabályozzák.

A SIA a magánbiztonság területén nemcsak személyek részére ad ki a tevékenység végzéséhez szükséges engedélyeket, hanem vállalkozások minősítésével, jóváhagyásával is foglalkozik. A SIA Approved Contractor Scheme (továbbiakban: ACS) biztosítja, hogy az ellenőrzött vállalkozás alkalmas és megfelelő (büntetőjogi szempontból is) magánbiztonsági feladatok ellátására, és feladatait meghatározott minőségi előírásoknak megfelelően végzi.

Az ACS minősítés megszerzésére a vállalkozások jelentkezése önkéntes alapon történik. A jóváhagyott vállalkozások számára az ACS rendszer tagjának lenni üzleti előnyt jelent, mivel a szolgáltatásaikat megrendelőknek azt mutatja, hogy a vállalkozás egy független auditáló szervezet által tanúsított vállalkozás, amely elkötelezett a minőségi szolgáltatás nyújtása iránt. A tanúsított szervezetek jogosultak az ACS akkreditációs védjegy használatára az írószereiken, ruházatukon, weboldalukon. Az akkreditált szervezeteket a SIA nyilvántartja és a honlapján közzéteszi ([URL2](#)).

A tanúsító szervezetek függetlenek és pártatlanok. Ilyen tanúsító szervezet a National Security Inspectorate (magyarul Nemzeti Biztonsági Felügyelet,

továbbiakban: NSI) vagy a Security Systems and Alarm Inspection Board (Biztonsági Rendszerek Szolgáltatóit Tanúsító Testület, továbbiakban: SSAIB). Az NSI a United Kingdom Accreditation Service (magyarul Egyesült Királyság Akkreditációs Szolgálata) által akkreditált független tanúsító szervezet, amely az Egyesült Királyságban² és Írországban végzi a magánbiztonsági szolgáltatók tanúsítását ([URL3](#)).

A tanúsítási követelményrendszerük megfelel a rendőrség irányelveinek (Anglia, Wales, Skócia, Észak-Írország és az Ír Köztársaság területén), a kiadott tanúsítványukat a biztosító társaságok szintén elfogadják. Káresemény bekövetkezésekor a biztosítóknak meg kell győződniük arról, hogy az ügyfél minden észszerű óvintézkedést megtett a kockázat csökkentése érdekében. Ha az ügyfél SSAIB tanúsított rendszert üzemeltet vagy SSAIB tanúsított szolgáltatást vesz igénybe, akkor bizonyítja, hogy jóhiszeműen járt el és minden észszerű óvintézkedést megtett ([URL4](#)).

Németország

Az 1948 júniusában alapított Verband der Sachversicherer e.V. (továbbiakban: VdS), a német biztosítási ágazat ernyőszervezete. A vállalatbiztonság minden területével foglalkozik. A vagyonvédelem, tűz- és munkavédelem, illetve kiberbiztonság területeken végez a vállalkozásoknál kockázatértékelést, helyszíni ellenőrzést, termék tanúsítást, illetve vállalkozások és szakemberek tanúsítását is végzi. A VdS tanúsítvány szakmai körökben Európa-szerte elismert, sőt a globális piacokon is egyre inkább a megbízhatóságot és a biztonságot jelenti ([URL5](#)).

A magánbiztonsági szolgáltatásokra (SDL = Sicherungsdienstleistungen) vonatkozó szabványsorozat a 2017 novemberében megjelent DIN 77200.³ A biztonsági szolgáltató a szabvány szerinti tanúsítással bizonyítja, hogy képes a DIN 77200 szerinti biztonsági szolgáltatásokat szakmailag minősített módon, a szabvány követelményeinek megfelelően tervezni és nyújtani.

A biztonságtechnikai rendszerek tekintetében nemcsak biztonságtechnikai termékeket minősít a VdS, hanem a rendszerek telepítőit is. Németországban a rendőrség hangsúlyozza, hogy a sikeres betörések oka gyakran a biztonsági eszközök szakszerűtlen szerelése. A VdS által minősített biztonságtechnikai telepítő cégek minősítést szerezhetnek behatolásjelző rendszerek, automatikus tűzjelző rendszerek, illetve videómegfigyelő rendszerek telepítésére. A megszerzett minősítés négy

2 Az NSI által jóváhagyott vállalatok száma az Egyesült Királyságban eléri az 1800-at.

3 A DIN 77200:2008 volt az elődszabványa, amelyet a 2017-es átdolgozásakor három részből álló szabványsorozattá alakítottak át.

évig érvényes, ezt követően meg kell újítani. A jóváhagyott vállalkozások garanciát vállalnak arra, hogy betartják a VdS vonatkozó tervezési és telepítési irányelveit.⁴

A VdS minősíti a mechanikus biztonsági berendezéseket szerelő vállalkozásokat is, akik nyílászárókat építenek be utólagosan, vagy ajtók-ablakok üvegezését, rácozását végzik, rácsokat gyártanak, illetve redőnyöket szerelnek be. Ezen kívül minősítik a széfek karbantartásával, javításával és átalakításával foglalkozó, szerviztevékenységet végző vállalkozásokat (a VdS 3529 irányelvek alapján), a pénz és értékszállítókat (DIN 77210-1 alapján), a riasztásfogadó központokat (DIN EN 50518 alapján), és szintén minősítik a repülőtéri és légiközlekedés-biztonsági szolgáltatókat (DIN EN 16082 szerint) (URL6).

Olaszország

Olaszországban a magánbiztonsági szolgáltatók minősítését az UNI 10891:2022⁵ szabvány alapján,⁶ független tanúsító testületek végzik. Ilyen független tanúsító szervezet például a 2000-ben alapított svájci-olasz SI Cert Group is, amely irányítási rendszerek, termékek, szolgáltatások és vállalati folyamatok tanúsításával foglalkozik.

Az UNI 10891:2022 szabvány meghatározza a magánbiztonsági szolgáltatókat nyújtó vállalkozások által nyújtott szolgáltatások irányítására vonatkozó kötelező minimum követelményeket. A tanúsítást végző szervezet tevékenységét az ISO/IEC 17065:2012⁷ Conformity assessment – Requirements for bodies certifying products, processes and services⁸ alapján végzi (URL7).

A tanúsítási eljárás során a tanúsító szervezet egy tanúsítási auditot hajt végre, amelynek folyamán ellenőrzi a vállalkozásnál működtetett rendszer szabványoknak való megfelelését. A tanúsítási auditot megelőzően a vállalkozás előaudit tartását kérheti, amelynek során az auditáló szervezet megvizsgálja, hogy a cég irányítási rendszerei alkalmasak-e a tanúsítási audit lefolytatására. Sikeres tanúsítási auditot követően a vállalkozás megkapja az akkreditált tanúsító szervezet

4 Behatolásjelző rendszerek esetében a VdS 2311, automatikus tűzjelző rendszereknél a VdS 2095, videómegfigyelő rendszerek esetében pedig a VdS 2366.

5 UNI 10891:2022 Servizi – Istituti di Vigilanza Privata – Requisiti (Szolgáltatások – Magánbiztonsági vállalkozások – Követelmények).

6 Az UNI – Ente Italiano di Normazione (Olasz Szabványügyi Testület), amelyet 1921-ben alapítottak. Megalapítása óta több mint 49 000 db szabványt tettek közzé.

7 Az ISO/IEC 17065:2012 szabvány olyan követelményeket határoz meg, amelyek betartása azt a célt szolgálja, hogy a tanúsító szervezetek hozzáértő, következetes és pártatlan módon végezzék tanúsítási munkájukat. Ez szükségszerű feltétele annak, hogy a tanúsító testületet elismerjék, valamint a tanúsított termékeket, folyamatokat és szolgáltatásokat nemzeti és nemzetközi szinten elfogadják.

8 Magyarul: Megfelelőségértékelés – a termékeket, folyamatokat és szolgáltatásokat tanúsító szervekre vonatkozó követelmények.

által kiállított tanúsítványt. Ezt követően a tanúsítvány megtartásához a tanúsító szervezet éves rendszerességgel felügyeleti auditot hajt végre a vállalkozásnál. Két felügyeleti audit után a tanúsítvány megszerzését követő harmadik évben okiratmegújító audit következik. Az UNI 10891 szabvány tökéletesen illeszkedik az ISO 9001 szabványhoz, teljes mértékben integrálható a minőségirányítási folyamatokba.

Oroszország

Az Orosz Föderációban a magánbiztonsági vállalkozások tanúsítása szintén akkreditált tanúsító szervezetek által, a ГООСТ P 66.9.04-2017⁹ szabvány alapján történik. Jelentkezés a tanúsítási eljárásra önkéntes.

A tanúsítási folyamat két részből áll. Az első részben a szervezet által megadott információk feldolgozása és a benyújtott dokumentumok auditja történik. A második szakaszban helyszíni ellenőrzés történik. A helyszíni ellenőrzés során megállapítják az ellenőrzési követelményeknek való megfelelést, valamint vizsgálják a vállalkozás munkavállalóinak képzettségét és szakmai tapasztalatát, illetve a vállalkozás gazdasági stabilitását. A helyszíni ellenőrzést minden esetben a magánbiztonsági tevékenység területén jártas, legalább három főből álló szakértői csoport végzi. Az értékelést követően a minősített vállalkozás a tanúsítványon kívül egy indexszámot is kap, amelynek értéke egy 100 pontos skálán a vállalkozás tapasztalatával és megbízhatóságával arányosan nő. Az indexszám kiszámítását a helyszíni ellenőrzés tapasztalatainak figyelembevételével a szakértői csoport végzi, a ГООСТ P 66.9.04-2017 szabvány „B” melléklete alapján.

A helyszíni ellenőrzés során, az előzetesen benyújtott kérelemben megadott adatok alapján vizsgálják a magánbiztonsági szervezet vezetését, a munkavállalók képzettségét, szakmai tapasztalatát, a szolgálati eszközök megfelelőségét, a kommunikációs eszközök, járművek és különféle technikai erőforrások megfelelőségét.

A szabvány szerinti cégminősítés célja a megbízhatatlan, kellő szakmai tapasztalattal, megfelelő erőforrással nem rendelkező magánbiztonsági vállalkozások kiszűrése. További cél a szabvány szerinti cégminősítés megkövetelése az állami szervezetek, illetve a nagy magánvállalkozások által kiírt pályázatokon (Шарвонова, 2017).

9 ГООСТ P 66.9.04-2017 Оценка опыта и деловой репутации охранных организаций (A biztonsági szervezetek tapasztalatának és üzleti hírnevének értékelése) orosz nemzeti szabvány.

Ukrajna

Ukrajnában 2015-ben vezették be a magánbiztonsági vállalkozások minősítő rendszerét. A rendszert az Українська Федерація Професіоналів Безпеки (továbbiakban: UFPB)¹⁰ szakértői csoportja dolgozta ki. 2015. október 19-én hagyták jóvá a Добровільна оцінка відповідності послуг з охорони-t (A biztonsági szolgáltatások önkéntes megfelelőségének értékelése). Ez egy olyan értékelési rendszer, amelynek célja a biztonsági szolgáltatásokat megrendelők objektív tájékoztatása a biztonsági tevékenységet végző vállalkozások megbízhatóságáról és szolgáltatási területeiről.

A vállalkozások minősítése Ukrajnában is önkéntes jelentkezés alapján történik. Az értékelést egy szakértőkből álló csoport végzi, a vállalkozás által benyújtott dokumentumok alapján. A dokumentációk auditját követően a szakértők helyszíni auditot hajtanak végre. A helyszíni audit során objektív bizonyítékokat gyűjtenek a benyújtott dokumentumokban szereplő tények, valamint a vállalkozás által tett nyilatkozatok igazolására. A sikeres tanúsítási eljárás lefolytatását követően a vállalkozás megkapja az Ukrán Föderáció biztonsági szakembereinek, szolgáltatásainak megfelelőségi tanúsítványát (Сертифікат відповідності послуг охорони Української Федерації професіоналів безпеки), és felkerül az UFPB honlapjára ([URL8](#)).

A vizsgált államokban a magánbiztonsági vállalkozások minősítése a gyakorlatban működik, a minősített vállalkozásokról vezetett adatbázisok elérhetők. Általánosságban elmondható, hogy a minősítés megszerzése a vállalkozások számára kihívást jelent, a minősítés birtokában pedig piaci előnyökre tesznek szert.

A vizsgált országokban a minősítésre jelentkezés önkéntes vállalás alapján történik. A megszerzett minősítés minden vizsgált rendszer esetében meghatározott időközönként lejár, megújítása szükséges. Egyes rendszerek esetében rendszeres, éves felülvizsgálat a követelmény. A rendszeres felülvizsgálat eredményeképpen a vállalkozások szolgáltatásaik színvonalát folyamatosan fejlesztik. A fejlődést műszaki-technikai felszereltségük színvonalának emelésével, dolgozóik képzésével, alkalmazotti létszámuk növelésével és bérfejlesztéssel érik el. Amennyiben egy felülvizsgálat (felügyeleti audit) alkalmával a szakértő auditorok eltérést tapasztalnak, azt jegyzőkönyvezik és a hiányosság mielőbbi megszüntetését írják elő. Ha egy vállalkozás a feltárt hiányosságokat nem szünteti meg a kitűzött határidőig, a tanúsítványát visszavonják. A szigorú

10 Az Українська федерація професіоналів безпеки (УФПБ) 1995. május 5-én alakult meg. A szervezetet a biztonsági szolgáltatások nyújtására szakosodott ukrán vállalkozások alkotják. 2019-ben több mint 450 cég képviselést látta el.

követelmények és a következetes ellenőrzési rendszer garantálja a megbízhatatlan, szervezetileg fejletlen, kellő szakmai tapasztalattal nem rendelkező, kockázatos vállalkozások kiszűrését.

Az Egyesült Királyságban működő tanúsítási rendszerben nemcsak a vállalkozásokat tanúsítják, hanem a munkavállalókat is képzettségük és az ellátni kívánt munkakör alapján.

Az Oroszországban működő minősítési rendszer annyiban különbözik a többi vizsgált rendszertől, hogy a vállalkozások nem egyforma, egyenlő értékű tanúsítványt kapnak, hanem egy százas skálán indexszámmal minősítik is őket. Az indexszám nagysága arányos a tanúsított cég megbízhatóságával, szakmai tapasztalatával, piaci erejével.

A minősítési szempontrendszer kialakítása Magyarországon

A minősítési szempontrendszer összeállításakor figyelembe vettem a nemzetközi szabványokban foglalt cégminősítési rendszerek értékelési követelményeit.

A nemzetközi gyakorlatban a vállalkozások tanúsítása önkéntes jelentkezés alapján történik, ahol a jelentkezők egy előszűrésen esnek át. Csak azokat a vállalkozásokat minősítik, amelyek egy minimális bekerülési követelménynek eleget tesznek. Így működik többek között az Egyesült Királyságban a SIA tanúsítási rendszere is, ahol az ACS tanúsítvány megszerzésére pályázó cégek egy néhány pontból álló ellenőrzésen esnek át. Az ellenőrzés során az akkreditált tanúsító szervezet vizsgálja a vállalkozás működésének törvényszerűségét, az alkalmazottai jogosultak-e a tanúsítani kívánt szolgáltatás nyújtására, rendelkeznek-e élő szolgáltatási szerződéssel és legalább egy éve működnek-e. Az a vállalkozás, amely az előszűrés valamely feltételének nem felel meg, nem tanúsítható.

A fentiek alapján több kérdéssort dolgoztam ki. A kérdéssorok segítségével vizsgálom a cégek minősítésre való alkalmasságát, gazdasági és pénzügyi stabilitásukat, az általuk nyújtott szolgáltatás minőségét, a szolgáltatás műszaki, szakmai színvonalát, valamint az alkalmazott munkavállalók képzettségét, szakmai tapasztalatát.

A vállalkozások előminősítése

A tervezett minősítési rendszerben a vállalkozások minősítése önkéntes alapon történik. A minősítésre jelentkezőknek először egy előminősítésen kell átesniük. Az előminősítés során a vállalkozásoknak öt szempontnak kell megfelelniük

a minősítés megkezdéséhez. Az öt kizáró ok bármelyikének fennállása esetén a jelentkező vállalkozás nem minősíthető.

A minősítést kizáró okok egyaránt érvényesek az előerős védelemmel és a biztonságtechnikával foglalkozó vállalkozásokra. A kizáró okok között csak olyan feltételek szerepelnek, amelyeknek való megfelelés a jogszerű működés feltétele, és amelyeket a közbeszerzési törvény¹¹ a közbeszerzések során meghatároz a részvételre jelentkezőkkel kapcsolatban.

A minősítést kizáró okok a következők:

- a vállalkozás nincs cégbíróságon bejegyezve;
- a vállalkozás nem felel meg a 2005. évi CXXXIII. tv. 5. § (1)-(2) pontjában és az 5/A. § (1)-(3) pontjában foglaltaknak;
- a vállalkozás nem minősül a 2011. évi CXCVI. tv. 3. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti átlátható szervezetnek;
- a vállalkozással szemben fennáll a Kbt. 62. § (1) a)-h), k)-l), n) pont és a (2) bekezdésben foglalt kizáró okok valamelyike;
- a vállalkozás nem működik legalább három éve.

A felsorolt öt kizáró ok bármelyikének fennállása esetén a jelentkező vállalkozás nem minősíthető.

A minimális működési idő meghatározása azért fontos, mert a vállalkozások életciklusára jellemző a kezdeti tőkehiány, működési költségeiket döntően az alapítók korábbi megtakarításaiból, családi kölcsönökből és barátok hitelezéséből fedezik.¹² Ebben a kezdeti időszakban gyakran kevés figyelmet fordítanak a marketingre, piacutatásra. Az indulás nehézségei sok vállalkozásnál felőrlik a rendelkezésre álló tőkét, a kezdeti lendület alábbhagy, ami a vállalkozás tönkremeneteléhez vezet (Rekettye, 2016). A vállalati életciklussal foglalkozó szakirodalom az ilyen korai tönkremenést „csecsemőhalálnak” nevezi. Magyarországon az induló vállalkozások csecsemőkorban átlagosan 3,3 évet töltenek, hasonlóan a nyugati piacgazdaságok vállalkozásaihoz (Salamonné Huszty, 2006).

A vállalkozások pénzügyi stabilitásának vizsgálatára kialakított minősítési szempontrendszer

- A vállalkozás szerepel-e a Köztartozásmentes adózói adatbázisban?

¹¹ 2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről.

¹² Az alapító, család, barátok (founder, family, friends) hármas tőkeforrást a szakirodalom gyakran 3F-nek nevezi.

A 2017. évi CL. törvény 260. § Köztartozásmentes adózói adatbázis működtetése és közzététele alapján a köztartozásmentes adózói adatbázist az állami adó- és vámhatóság teszi közzé honlapján. Az adatbázisban az az adózó szerepelhet, aki a közzétételt megelőző hónap utolsó napján megfelel az alábbi feltételeknek:

- nincs az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott nettó tartozása, valamint köztartozása,
- az adózó nyilatkozata alapján az esedékes bevallási és befizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tesz vagy tett,
- nem áll csődeljárás, végelszámolás, kényszertróliési, illetve felszámolási eljárás alatt,
- nincs általános forgalmi adó tartozása,
- nincs társasági adó tartozása,
- nincs lejárt esedékességű adó tartozása (2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről).

A vállalkozás felvétele a köztartozásmentes adózói adatbázisba nem kötelező, de az ajánlatkérők számára könnyebbséget jelent az adatbázisban szereplő ajánlatadók ellenőrzése. Az adatbázisba kerülést kérvényezni kell, abból viszont automatikusan kikerül az a vállalkozás, amelyik a fenti követelmények bármelyikének nem felel meg.

- Az utolsó három pénzügyi évben állt-e csőd-, felszámolási vagy végrehajtási eljárás alatt, vagy adószám törlés hatálya alatt?

Ezek értékelési szempontok, amennyiben a minősítésre jelentkezővel szemben a jelentkezés időpontjában már nem állnak fenn. Ha a jelentkezés időpontjában is fennállnak, akkor a vállalkozás minősítését kizáró okok.

- Az utolsó három pénzügyi évben volt-e sorban álló tétel a folyószámláján? A pénzügyi stabilitásra utaló minősítési szempont.¹³
- A saját tőke, mérleg főösszegéhez viszonyított aránya (Saját tőke/Összes forrás) 100 (%).

Az egyik leggyakrabban használt forrásszerkezeti mutató, amely a saját tőke arányát mutatja meg a teljes tőkén belül. Más néven tőkeellátottságnak is nevezik. Minél magasabb a mutató értéke, pénzügyileg annál stabilabbnak tekinthető a vállalkozás. A magas tőkeellátottsági mutató azt jelenti, hogy a vállalkozás saját forrásból finanszírozza a működési költségeit, nincs kiszolgáltatva befektetőknek, hitelezőknek (Paár, Ambrus & Szóka, 2021). Ha a vállalkozás

13 Fizetési képtelenség/sorban állás (negatív adat): vállalkozási folyószámla fizetési képtelensége, folyószámlán követelések sorba állítása. Vállalkozási folyószámlán, fedezeti hiány miatt, harminc napot meghaladóan, egymillió forintnál nagyobb összegű követelés generálódik (sorban áll) (URL9).

összes forrásain belül a saját tőke aránya nem éri el a 30%-ot, akkor finansziális szempontból kockázatosnak tekinthető a vállalkozás (Zéman & Béhm, 2017).

- Átlagbér (bérköltség/munkavállalók száma).

Az alapbéren kívül a bérköltségbe beletartoznak a különféle bérpótlékok, jutalmak, prémiumok. A munkavállalók száma pedig a teljes vagy részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalókat jelenti. A részmunkaidős foglalkoztatások az átlagbért csökkentik. Az átlagbér növekedése jól gazdálkodó, nyereségesen működő vállalkozást sejtet. Olyan vállalkozást, amely törekszik a jogszerű foglalkoztatásra (Paár, Ambrus & Szóka, 2021).

- A teljes vagy részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók aránya (munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók száma/telejesítésbe bevont alvállalkozók száma; ide értendők a megbízási szerződéssel munkát vállalók, illetve a kölcsönzött munkaerők is).

A munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók arányának növelése az ágazat kifehérítését szolgálja. Az ilyen módon foglalkoztatott munkavállaló a munkáltató szervezetébe integráltan végzi a munkakörébe tartozó munkát, amely rendszeres és folyamatos. A munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalóval szemben a munkáltatónak széles körű ellenőrzési, utasításadási és irányítási joga van, amely során a munkavégzés módját is meghatározhatja (Matiscsákné Lizák, 2016).

A szakma presztízse növelésének egyik fontos eleme az átlátható foglalkoztatási viszonyok megteremtése (Christián, 2022). A munkaviszonyban történő foglalkoztatás biztonságot jelent a munkáltató, a munkavállaló és a szolgáltatást megrendelő számára egyaránt (CoESS – UNI-Europa, 2023).

- Megrendelői állomány.

A megrendelői állomány a minősítendő vállalkozás azon ügyfeleinek száma, akikkel élő szolgáltatási szerződéssel rendelkezik. Egy vállalkozás minél több ügyfél számára nyújt szolgáltatást, annál stabilabbnak tekinthető. A kevés ügyféllel rendelkező vállalkozások esetében egy-egy ügyfélszerződés megszűnése akár a vállalkozás megszűnéséhez is vezethet.

A cég méretének, piaci részesedésének, szolgáltatási területe nagyságának vizsgálatára kialakított minősítési szempontrendszer

- Személy- és vagyónvédelmi tevékenységből származó nettó árbevétel.
A nettó árbevétel nagysága általában arányos a cég méretével. A kiugró éves forgalmak kiszűrésére a minősítést megelőző három év átlagos árbevételét

kell a minősítési adatlapon¹⁴ figyelembe venni. Ha a vállalkozás termékforgalmazással, esetleg biztonságtechnikai telepítéssel is foglalkozik, akkor a nettó árbevételébe ezen szolgáltatási tevékenységek ellenértéke is beleszámítódik, ezért a minősítési adatlapon kizárólag a személy- és vagyonvédelmi tevékenységből származó nettó árbevétel hároméves átlagát kell feltüntetni.

- Főállású munkavállalók száma.
A teljes vagy részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók száma. Az ágazatra jellemző alvállalkozói láncolatok, a kényszer vállalkoztatások, a feketén foglalkoztatás és a munkaerő kölcsönző cégeken keresztül történő foglalkoztatás visszaszorítását, az ágazat fehéritését célzó minősítési szempont (Felméry, 2018).
- Teljesítésbe bevont alvállalkozók száma.
Szolgáltatás teljesítésébe állandó vagy alkalmi jelleggel bevont alvállalkozók száma (ide értendők a megbízási szerződéssel munkát vállalók is).
A főállású munkaviszonyban foglalkoztatottak száma és a teljesítésbe bevont alvállalkozók számának hányadosa adja a cég pénzügyi stabilitásakor vizsgált, teljes vagy részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók aránya viszonzszámot.
- Szolgáltatási terület nagysága (országosan végzi tevékenységét, régiós, megyei vagy települési szinten).
Egy települési vagy megyei szolgáltatási területtel működő kisvállalkozás nem tudja kiszolgálni egy olyan megrendelő igényeit, aki országosan több telephellyel rendelkezik, vagy országos fiókhálózatot működtet. Az ilyen típusú ajánlatkérők számára egy szervezet diverzifikáltsága lényeges értékelési szempont. A diverzifikáltság mértéke a vállalati stratégia fontos része, mivel a kiterjedt szolgáltatási terület magasabb dolgozói létszámot, több tárgyi eszközt, a szervezet vertikális fejlesztését igényli, ezáltal nagyobb szervezethez követel meg (Chikán, 2008).
- Személy- és vagyonőr, valamint vagyonvédelmi rendszert szerelő, illetve tervező-szerelő igazolvánnyal rendelkezők száma.
Az előerős védelemmel foglalkozó vállalkozásoknál a vagyonőri tevékenységet kizárólag személy- és vagyonőr igazolvánnyal rendelkezők, a biztonságtechnikai rendszerek telepítését, karbantartását és javítását vagyonvédelmi rendszert szerelők, míg a biztonságtechnikai rendszerek tervezését, vagyonvédelmi rendszert szerelő-tervező igazolvánnyal rendelkezők véggezhetik. Az igazolványokat a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság

14 Minősítési adatlap: a minősítésre jelentkező vállalkozás által kitöltött űrlap, amelyben kitöltő a minősítési szempontrendszer értékelési szempontjaira ad választ.

Igazgatásrendészeti Osztálya adja ki büntetlen előélet és megfelelő iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség igazolása alapján.¹⁵ A teljes vagy részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók közül azon munkavállalók száma, akik a vagyoni védelmi tevékenység végzéséhez szükséges – rendőrhatóság által kiállított igazolvánnyal – rendelkeznek.

- Vállalkozás működési ideje.

A vállalkozások életciklusuk során hasonló utat járnak be. Az indulást követő csecsemőkor után a kontrollálatlan növekedés szakaszába lépnek, amit az irányítási, majd a delegálási periódus követ. A kontrollálatlan növekedés szakaszát a rohamos fejlődés jellemzi, amelyben a túlfűtött vállalkozások minden lehetőséget megragadnak, minden munkát elvállalnak, mindenbe belekezdnek. Ha ebben a szakaszban a vállalkozások nem fordítanak kellő figyelmet a szervezet fejlesztésére, a folyamatok szabályozására, és nem ügyelnek a bevételeik és kiadásuk egyensúlyban tartására, az irányítási krízishez vezethet, ami legrosszabb esetben a vállalkozás felbomlását is eredményezheti. Amikor az irányítási krízisen túljutnak, akkor lépnek az irányítás és a delegálási szakaszba. Az irányítási szakaszban a vállalkozások lelassítják működésüket, a bevételek növelése helyett a nyereséges működésre koncentrálnak. A magyarországi tapasztalatok azt mutatják, hogy a vállalkozások nem lassítják le működésüket, inkább az árbevétel és a nyereség együttes növelésére törekednek, miközben próbálják a folyamataikat szabályozni, működésüket szervezettebbé tenni. Ebben a szakaszban többnyire első lépésben lineáris-funkcionális struktúrát építenek ki, majd egyes vállalkozások önálló szervezeti egységeket (divíziókat) alakítanak ki (Salamonné Huszty, 2006). A vállalkozások különböző időt töltenek a fejlődési szakaszokban, majd az irányítási és delegálási szakaszt követően a koordináció, végül az együttműködés fázisába lépnek. A delegálási fázisban a megerősödött vállalkozások önálló szervezeti egységeinek vezetői divíziójukban önálló döntési jogkörrel rendelkeznek. Önálló döntéseiket sokszor nem egyeztetik a szervezet többi tagjával. Ekkor a felsővezetés úgy érezheti, hogy kezdi elveszíteni a vállalat feletti kontrollt. Ebben a fázisban rossz döntés, ha a cégvezetés visszatér a központosított irányításhoz és megpróbál minden szinten közvetlenül beavatkozni a vállalat működésébe.

15 A személy- és vagyoni védelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet 10/A. § (1)-(6) bekezdései tételesen sorolják fel azokat a személy- és vagyoni védelmi, magánnyomozói, valamint biztonságtechnikai tevékenység végzéséhez szükséges szakképesítéseket, szakképzettségeket, amelyek a 2018. július 6-tól hatályos rendelet szerint a személy- és vagyoni, a magánnyomozói, a vagyoni védelmi rendszert tervező, szerelő, valamint a vagyoni védelmi rendszert szerelő igazolvány kiadásához elfogadhatók.

A kiutat új megoldások, speciális koordinációs technikák bevezetése, illetve a csapatmunka erősítése jelenti (Greiner, 1998). A szervezetek folyamatosan fejlődnek, a növekedés nagyobb szabályozottságot, dokumentáltságot, teljesítményértékelést, belső ellenőrzést követel meg. Egy hirtelen megnőtt vállalkozásnál ilyen nagyfokú szervezethez az idő rövideje miatt nem tud kialakulni. Ezért fontos értékelési szempont a vállalkozás működési ideje.

- Telephelyek száma.

A telephelyek vagy fióktelepek száma országos szolgáltatási területtel rendelkező cégek esetén lehet lényeges. A saját munkavállalókkal végzett szolgáltatás az ország több pontján úgy lehetséges, hogy vagy a központi telephelyről indulnak a munkavállalók a munkavégzés helyszínére, vagy a szolgáltatás nyújtásának helyszínéhez közeli lakhellyel rendelkező munkavállalókat alkalmaznak. Egy telephely esetén az első esetben a szolgáltatás megrendelői számára jelentős többletköltséget jelent a vállalkozó dolgozóinak utazással töltött ideje és útiköltsége.¹⁶ Nagyon fontos, hogy az azonnali beavatkozást igénylő esetekben a kivonulás ideje is sokkal hosszabb lehet. A második esetben problémás lehet a távoli lakhellyel rendelkező dolgozók integrálása a szervezet folyamataiba. Rendszeres oktatásuk megszervezése, munkavégzésük ellenőrzése több időbe telik és többletköltségeket okoz.

Több telephely esetén a fenti problémák elkerülhetők, de a több telephelyes működés csak szervezett, nagy dolgozói létszámmal rendelkező vállalkozásoknál működőképes. A széttagoltság megnöveli a kommunikáció koordinálásának és az integrált szemlélet érvényesítésének fontosságát (Borgulya Istvánné Vető, 2017).

A nyújtott szolgáltatás minőségének vizsgálatára kialakított minősítési szempontrendszer

- ISO 9001¹⁷ minőségirányítási rendszert működtet, tevékenységét annak megfelelően végzi.

A minőségi szolgáltatás alapja az elkötelezett cégvezetés. Ha elkötelezett a cégvezetés, akkor lehet minőség szempontú folyamatokat kialakítani, amelyet a megfelelően képzett, minőségtudatos dolgozók végre tudnak hajtani. A végrehajtást rendszeresen kell ellenőrizni, az esetlegesen feltárt nem megfelelőségek alapján helyesbítő és megelőző tevékenységeket kell végezni,

16 A szolgáltatók az utazással töltött időt a rezióradíj alapján összegezik. A kiszállási díj az utazással töltött idő munkadíja és az útiköltség (kilométer díj) összege.

17 MSZ EN ISO 9001:2015 Minőségirányítási rendszerek. Követelmények (ISO 9001:2015) szabvány szerint.

majd azok eredményét vissza kell ellenőrizni. A végtermék megfelelőségét a vevő „ellenőrzi”. A vevő elégedettsége nagyon fontos információ, mert a vevő véleménye alapján lehet módosításokat bevezetni a gyártási folyamatokba, eljárásokba. A vevői elégedettség mérése termékek esetében sokszor nehézkes, mert a vevők véleménye gyakran nem jut vissza a gyártókhoz. A vevők véleményének összegyűjtése proaktív hozzáállást igényel a gyártók részéről. Szolgáltatások esetében viszont a szolgáltató közvetlen kapcsolatot tart a szolgáltatást megrendelő vevővel, napi szinten tájékozódhat igényeiről, amelyek alapján fejlesztheti szolgáltatási tevékenységét (Némethné Pál, 2000).

A minőségirányítási rendszer működtetése nem csupán a tanúsítvány megszerzését jelenti. A vállalkozás minőség iránti elkötelezettségét a rendszer auditálása során lehet felmérni. Az auditot minden esetben egy, a vállalkozástól független, akkreditált auditáló szervezet végzi,¹⁸ amely az audit során az auditkritériumok teljesülését igazoló objektív bizonyítékokat gyűjt (Magyar Szabványügyi Testület, 2018).

- ISO 27001¹⁹ információbiztonság-irányítási rendszert működtet, tevékenységét annak megfelelően végzi.

Napjainkban az információ jelentős értéket képvisel, amit hasonlóan vagyontárgyainkhoz, védeni kell. A magánbiztonsági vállalkozások személyek és értékek védelmével foglalkoznak, szolgáltatásuk során megrendelőik üzletmenetét támogató fontos információk birtokába juthatnak. Ezek az információk, ha illetéktelen kezekbe jutnak, a szolgáltatást megrendelő cégen kívül a magánbiztonsági vállalkozást is nehéz helyzetbe hozhatják. Az MSZ ISO/IEC 27001:2014 szabvány szerint kialakított és működtetett információbiztonság-irányítási rendszer egy kockázatkezelési folyamat segítségével őrzi meg az információk bizalmasságát, sértetlenségét és rendelkezésre állását (Tiszolczi, 2019).

Az információbiztonság-irányítási rendszer a vállalat folyamatainak részét képezi, teljes mértékben integrálható a vállalat minőségirányítási rendszerével. Ugyanazokat a szakkifejezéseket használja, pontjai összhangban vannak az ISO 9001 szabvány pontjaival. Az információbiztonság-irányítási rendszer bevezetésekor felmérik a vállalat folyamataiban rejlő kockázatokat,

18 Magyarországon a tanúsító szervezetek akkreditálását a Nemzeti Akkreditáló Hatóság végzi, a MSZ EN ISO/IEC 17011 szabvány alapján. A Nemzeti Akkreditáló Hatóságról és az akkreditálási eljárásról a 424/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet, az Akkreditálási Tanácsról a 1956/2015. (XII. 23.) Korm. határozat rendelkezik (Nemzeti Akkreditáló Hatóság, 2022).

19 MSZ ISO/IEC 27001:2014 Informatika. Biztonságtechnika. Információbiztonság-irányítási rendszerek. Követelmények szabvány szerint.

a kockázatok kezelésére – a vállalat céljaival összhangban – eljárásokat dolgoznak ki, ezeket az eljárásokat működtetik. Az eljárások eredményeit értékelik, ellenőrzik, az ellenőrzés tapasztalatait továbbítják a vezetés felé átvizsgálás céljából. Az átvizsgálás tapasztalatai alapján helyesbítő és megelőző tevékenységeket dolgoznak ki, ezeket bevezetik a vállalat folyamataiba (Fogarasi & Szűcs, 2021).

Az a vállalkozás, amelyik ISO 27001 információbiztonság-irányítási rendszert működtet, vállalja, hogy a működése során olyan személyi és tárgyi feltételeket teremt, amelyben az ügyfelektől átvett/kapott információkat biztonságosan tudja megőrizni. Ennek érdekében folyamatosan biztosítja a jogszabályok és a biztonságos adatkezelésre vonatkozó szabványok betartását.

- ISO 14001²⁰ környezetközpontú irányítási rendszert működtet, tevékenységét annak megfelelően végzi.

A környezetvédelmi előírások, a társadalmi környezettudatosság arra ösztönzik a vállalkozásokat, hogy folyamataikat környezeti menedzsment rendszer integrálásával fejlesszék. A vállalkozásnál bevezetett környezetközpontú irányítási rendszer a megrendelők számára azt tükrözi, hogy a vállalkozás a környezetvédelmet fontosnak tartja. A környezetközpontú működést pedig a megrendelők pozitívan bírálják el (Bakosné Böröcz, 2016).

- ISO 37001 21 antikorrupciós irányítási rendszert működtet, tevékenységét annak megfelelően végzi.

A csúszópénz elfogadása, sikkasztás, pénzmosás, kartellezés, hatalommal való befolyásolás, megengedettnél nagyobb értékű ajándék elfogadása olyan etikai és korrupciós kockázatok, amelyek ellen minden vállalkozásnak küzdenie kell. A feltáratlan korrupciós cselekmények rontják a szervezet légkörét, és azokat a vezetőket is korrupcióra ösztönzik, akik korábban erre nem is gondoltak volna. Az antikorrupciós szabvány bevezetésével a vállalkozás elkötelezettséget vállal a korrupció megelőzésére, olyan folyamatokat vezet be működési rendszerébe, amelyek ezirányú törekvéseit támogatják (Kocziszky & Kardkovács, 2020).

Az antikorrupciós irányítási rendszer is úgynevezett High Level Structure (magyarul: magas szintű szerkezet szabvány)²² rendszerű szabvány, ami azt jelenti, hogy az ISO irányítási rendszerekkel egységes a szerkezete, közősek az alapvető követelményei, azonos kifejezéseket és meghatározásokat használ. A harmonizációs koncepciót az SL melléklet tartalmazza (Annex

20 MSZ EN ISO 14001:2015 Környezetközpontú irányítási rendszerek. Követelmények alkalmazási útmutatóval (ISO 14001:2015) szabvány szerint.

21 MSZ ISO 37001:2019 Antikorrupciós irányítási rendszerek. Követelmények alkalmazási útmutatóval.

22 A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által bevezetett struktúra.

SL) (International Organization for Standardization (ISO), 2022). A harmonizálásnak köszönhetően teljes mértékben integrálható a vállalat minőségirányítási rendszerébe.

- **Minőségirányítási rendszer bevezetésének ideje.**
A minőségirányítási rendszer működtetése folyamatos fejlődésre kényszeríti a vállalkozásokat. A folyamatos fejlődést biztosítja például, hogy a szervezetnek évente új – mérhető – célokat kell kitűznie maga számára, amelyek elérését a vezetőségi átvizsgálások alkalmával ellenőrzi a cégvezetés. Ha sikerült elérni a kitűzött célt, akkor új célt állítanak, ha nem sikerült elérni, akkor megvizsgálják a nemteljesülés okát, és vagy a célt módosítják, vagy az eléréséhez vezető utat. A fejlődést biztosítják a napi működés és a rendszer auditok során feltárt nemmegfelelések javítására hozott intézkedések, illetve megelőző tevékenységek. Ha egy vállalkozás működése során nem keletkeznek kezelendő nemmegfelelések, akkor az a vállalkozás nagy valószínűséggel nem is működteti a minőségirányítási rendszerét. Minél régebben vezette be a vállalat a minőségirányítási rendszerét, annál nagyobb a valószínűsége, hogy a minőséget jelentősen befolyásoló nemmegfelelés nem fordul náluk elő, de ha elő is fordul, azt idejében észreveszik és korrigálni tudják.
- **Egyéb szabvány szerinti tanúsítvány.**
A szolgáltatás minőségét meghatározó további szakmai szabványoknak való megfelelést igazoló tanúsítvány szintén befolyásolja a szolgáltatás minőségét. Ilyen szabványi megfelelést igazoló tanúsítvány többek között a katonai minőségirányítás területén alkalmazott, a minőségirányítási rendszerszabványokba szintén jól integrálható NATO AQAP 2110²³ szabvány szerint kiépített minőségirányítási rendszert igazoló tanúsítvány, vagy a riasztásfogadó távfelügyeleti központok minősítésére kidolgozott EN 50518²⁴ európai szabvány alapján kiállított tanúsítvány.

A minősítési rendszer kidolgozásával kapcsolatos további feladatok

A tervezett minősítési szempontrendszer öt fő kategóriából fog állni, minden kategória hat-nyolc darab értékelési szempontot fog tartalmazni. A kategóriák

23 NATO AQAP 2110 NATO Quality assurance requirements for design, development and production (NATO minőségbiztosítási követelményei a tervezésre, fejlesztésre és gyártásra).

24 MSZ EN 50518:2019 Riasztásfogadó központ. A távfelügyeleti központok kialakítását, működési folyamatait, követelményeit tartalmazó szabvány 2010-ben jelent meg először.

a következők: a cég pénzügyi stabilitása (gazdasági szempontok); a cég mérete, piaci részesedése, szolgáltatási területének nagysága; a nyújtott szolgáltatás minősége; a szolgáltatás szakmai színvonala; valamint az alkalmazott munkavállalók képzettsége, szakmai tapasztalata.

A vállalkozások által nyújtott szolgáltatás minőségét különböző mértékben befolyásolják a minősítési szempontrendszer értékelési szempontjai. Annak érdekében, hogy a szolgáltatás minőségére kisebb hatást gyakorló szempontok kisebb mértékben befolyásolják a végső cégminősítést, az értékelési szempontok súlyozása szükséges.

Felhasznált irodalom

- Bakosné Böröcz M. (2016). *A környezeti kockázatok kezelése és a környezeti menedzsment rendszerek jelentősége a gyakorlatban*. Szent István Egyetemi Kiadó. <http://real.mtak.hu/id/eprint/34958>
- Borgulya Istvánné Vető Á. Á. (2017). *Kommunikációmenedzsment a vállalati értékteremtésben*. Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634540175>
- Chikán A. (2008). *Vállalatgazdaságtan*. Aula Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634545897>
- Christián L. (2022). *Komplementer rendészet*. Ludovika Egyetemi Kiadó.
- CoESS – UNI-Europa. (2023). *Buying quality private security services*. http://www.securebest-value.org/wp-content/uploads/2023/02/Best-Value-Manual_Final.pdf
- Felméry Z. (2018). *Az állam és a magánvállalatok szerepvállalása a belbiztonsági szektorban (2000-2016): elméleti kiindulópontok és mérési módszerek*. Doktori Értekezés. Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástani Doktori Iskola.
- Fogarasi A. & Szűcs E. (2021). A szabványos irányítási rendszerek fejlődése, integrációja. *Biztonságtudományi Szemle*, 3(2), 1–13.
- Greiner, L. E. (1998). Evolution and Revolution as Organizations Grow. *Harvard Business Review*, 50(3), 37–46.
- Hungarian Standards Institution (2018). *Útmutató irányítási rendszerek auditálásához*. MSZT.
- International Organization for Standardization (2022). *ISO Directives, Part 1*. https://www.iso.org/sites/directives/current/consolidated/index.xhtml#_idTextAnchor535
- Kocsiszky Gy. & Kardkóvács K. (2020). *A compliance szerepe a közösségi értékek és érdekek védelmében*. Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634545972>
- Matiscsákné Lizák M. (2016). *Emberi erőforrás gazdálkodás*. Wolters Kluwer Kft. <https://doi.org/10.55413/9789632956176>
- Nemzeti Akkreditáló Hatóság (2023). *Nemzeti akkreditálási rendszer*. <https://www.nah.gov.hu/oldal/mi-az-akkreditalas/>

- Némethné Pál K. (2000). A vevői elégedettség mérésének szerepe és története. *Marketing & Menedzsment*, 34(2), 45–51. <https://journals.lib.pte.hu/index.php/mm/article/view/1819/1654>
- Paár D., Ambrus R. A. & Szóka K. (2021). *Gazdasági elemzés a beszámolók információs alapján*. Soproni Egyetem Kiadó. <https://doi.org/10.35511/978-963-334-402-6>
- Reketye G. (2016). *Marketing a magyar kisvállalatoknak*. Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789630597777>
- Salamonné Huszty A. (2006). Fejlődési ciklusok és stratégiák a magyarországi kis- és közép-vállalkozások gyakorlatában. *XXI. Század – Tudományos Közlemények*, 5(1), 19–44. <https://doi.org/10.21845/comp/2006/1/3>
- Tiszolczi B. G. (2019). Fizikai biztonsági kontrollok tervezésének és alkalmazásának gyakorlata az ISO/IEC 27001 szabvány elvárásainak tükrében. *Magyar Rendészet*, 19(2-3), 233–249. <http://hdl.handle.net/20.500.12944/14769>
- Zéman Z. & Béhm I. (2017). *A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára*. Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634540137>
- Sharvonova, D. U. et al. (2017). Hatsional'nyy standart GOSTR 66.9.04-2017 »Otsenka opyta i delovoy reputatsii sub"yektov predprinimatel'skoy deyatel'nosti. Natsional'naya sistema standartov. Otsenka opyta i delovoy reputatsii okhrannykh organizatsiy«. In M. Dulyasova (Ed.), *Vserossiyskaya nauchno-prakticheskaya konferentsiya „Kompleksnaya bezopasnost' obrazovatel'nykh organizatsiy: teoriya i praktika”* (pp. 77–78). Vostochnaya pechat. <https://www.chuvsu.ru/wp-content/uploads/2020/04/2.pdf>

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *Private Security Industry Act 2001*. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/12/2017-12-15>
- URL2: *Security Industry Authority: SIA Register of Approved Contractors*. <https://www.services.sia.homeoffice.gov.uk/Pages/acs-roac.aspx?all>
- URL3: *National Security Inspectorate: About us*. <https://www.nsi.org.uk/about-nsi/>
- URL4: *Security Systems and Alarms Inspection Board: About SSAIB*. <https://ssaib.org/about/>
- URL5: *VdS Schadenverhütung GmbH: Unternehmenssicherheit*. <https://vds.de/ueber-vds>
- URL6: *VdS Schadenverhütung GmbH: Errichterfirmen Security*. <https://vds.de/kompetenzen/security/zertifizierung/errichterunternehmen-fuer-elektronische-und-mechanische-sicherungstechnik>
- URL7: *Ente Italiano di Normazione: Servizi - Istituti di Vigilanza Privata – Requisiti*. https://store.uni.com/p/UNI1604602/uni-108912022-506493/UNI1604602_EIT
- URL8: *УФПБ (2023): Реєстр сертифікованих компаній*. <https://ufpb.kiev.ua/%d1%80%d0%b5%d1%94%d1%81%d1%82%d1%80-%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b8%d1%84%d1%96%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%85-%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%b0%d0%bd%d1%96%d0%b9/>
- URL9: *Magyar Bankszövetség: Fogalomtár*. <https://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/f.cshtml>

Alkalmazott jogszabályok

2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól

2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről

22/2006. (IV. 25.) BM rendelet a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Tóth A. (2023). A magánbiztonsági vállalkozások minősítési szempontrendszerének kialakítása Magyarországon. *Belügyi Szemle*, 71(6), 1001–1021. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.6.4>